

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
06 01219 - 50	
DATO - 5 SEPT, 2007	
AN	EKSP.
586	

Olje- og energidepartementet
Energi og - vannressursavdelingen
Postboks 8148 Dep
0030 OSLO

Deres ref
06/01219

Vår ref
200602408-/MFL

Dato
31.08.2007

Høringsuttalelse - Forslag til veileder for utarbeidelse av regionale planer for vindkraft

Landbruks- og matdepartementet viser til oversendt høringsbrev vedrørende forslag til veileder for utarbeidelse av regionale planer for vindkraft.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har hovedansvar for mat- og landbrukspolitikken. Foruten jord og skogbruk inkluderer landbruksbegrepet også reindrift. Innenfor LMDs ansvarsområde er det særlig reindriften som kan bli negativt berørt ved etablering av vindkraftprosjekter. Imidlertid er det sentralt at man er bevisst at vindkraft også kan komme i konflikt med bl.a. jordbruksareal av svært høy verdi, samt i områder der landbrukets kulturlandskap er avgjørende for landbruksrelatert næringsutvikling.

I en arealforvaltningssammenheng i reinbeiteområder, har planlegging og etablering av vindmølleparker de siste årene blitt en ny utfordring. Ofte vil vindkraftprosjekter få konsekvenser i langt flere reinbeitedistrikter enn de som berøres direkte av tiltaket. Bakgrunnen for dette er reindriften som nomadiske driftsform, med sesongmessige flyttinger mellom årstidsbeitene. Hvor store negative konsekvenser etablering av en vindmøllepark har for reinen og for reindriften, vil være varierende. Prosjektets størrelse, plassering, utforming, menneskelig aktivitet og ikke minst andre arealinngrep innenfor det enkelte reinbeitedistriktets bruksområder vil her være avgjørende.

I St meld nr 11 (2004-2005) Om Sametingets virksomhet i 2003, ble det påpekt at det er et mål for Regjeringen at vindkraftutbyggingen skjer på en bærekraftig måte og i et helhetlig perspektiv hvor også hensynet til andre areal- og samfunnsinteresser ivaretas

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Landbrukspolitisk avdeling
Telefaks
22 24 95 56

Saksbehandler
Morten Floor
22 24 92 24

på en god måte. Videre ble det påpekt at Regjeringen i denne sammenheng ønsker å etablere et system for en tematisk konfliktvurdering for bl.a. reindriften, av meldte og konsekvensutredete vindkraftprosjekter, samt utarbeide retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg. Dette er nå gjennomført, og det forventes at disse tiltakene vil bidra til å nå målet om en bærekraftig utbygging av vindkraftprosjekter, herunder bidra til at konfliktene i forhold til bl.a reindriften og øvrige landbrukshensyn er akseptable.

I forbindelse med det interdepartementale samarbeidet om å utarbeide retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg, ble det avklart at det også skulle utarbeides en veileder for utarbeidelse av regionale planer for vindkraft. Det ble avklart at Norges vassdrags- og energidirektorat i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning, Riksantikvaren og Reindrifftsforvaltningen skulle utarbeide et utkast til en veileder. Landbruks- og matdepartementet finner det uheldig og beklagelig at dette ikke ble fulgt opp som forutsatt. Foruten tekstinnspill, registrerer LMD at Reindrifftsforvaltningen ikke er gitt anledning til å delta aktivt i dette arbeidet.

I forhold til det høringsutkastet som nå foreligger har LMD følgende merknader:

Kapittel 3.8 beskriver utredningstema og viktige hensyn som skal vurderes i planen i forhold til reindrift. I andre avsnitt av *Metodisk tilnærming* er det beskrevet forhold som avgjør hvor stor ulempe utbyggingen påfører reindriften. I tillegg til de nevnte forhold er det også avgjørende hvor stort omfang av menneskelig aktivitet driften av anlegget vil medføre, samt omfanget av tidligere inngrep innenfor distriktets grenser. På bakgrunn av dette foreslår LMD følgende endring under andre avsnitt andre setning: *"Hvor store ulemper utbyggingen påfører reindriften avhenger blant annet av prosjektets størrelse, utforming og plassering i terrenget, omfanget av tidligere inngrep innenfor distriktets grenser, samt omfanget av menneskelig aktivitet ved driften av anlegget.*

Veilederen gir videre en beskrivelse av hva som menes med reindriftens særverdiområder. Siste kulepunkt: "Anlegg for merking, skilling og slakting av rein" anmodes endret til *"Områder i og ved anlegg for merking, skilling og slakting av rein med tilhørende beitehager"*. Beitehager er områder der reinen samles/oppbevares for foring, eller i påvente av å tas inn i et arbeidsgjerde. Beitehagene kan enten ligge i direkte tilknytning til eller i noe avstand fra anleggene, og er av stor betydning for den praktiske gjennomføringen av arbeidet i anleggene. Det er derfor viktig at disse områdene synliggjøres og inkluderes som særverdiområder.

I tillegg vil oppsamlingsområdene rundt reindriftens flytt- og trekkleier være områder med særverdi. Oppsamlingsområdene fungerer som hvile- og beiteområder for reinen i forbindelse med samling av rein før det skal foretas flytting, eller når reinen skal tas inn i gjerde. Oppsamlingsområdene ligger oftest i tilknytning til en flyttlei og defineres også som særverdiområde.

I sjette avsnitt omtales hvordan konfliktgraden ved etablering av vindkraftanlegg skal vurderes. Her vil det også være sentralt å vurdere i hvilken grad omkringliggende distrikter kan bli indirekte berørt av et vindkraftanlegg. LMD anmoder om at avsnittets tredje setning endres til: *"Det må også være sentralt å avklare i hvilken grad eventuelle omlegginger av driften er mulig og i hvilken grad andre omkringliggende/tilstøtende distrikter blir direkte eller indirekte berørt."* Forstyrrelser i ett distrikt vil kunne påvirke naboldistrikter indirekte gjennom for eksempel at reinen unnviker området med utbygging, endret trekkmonster eller opphoping av rein i enkelte områder som medfører større beiteslitasje. Dette kan igjen påføre den enkelte reineier mer arbeid, økte kostnader med driften og/eller redusert produksjon på sikt.

I syvende avsnitt vises det til reindrifftsavtaleproposisjonen for fjorårets reindrifftsavtale. LMD anmoder om at det isteden vises til St prp nr 74 (2006-2007) som er den siste reindrifftsavtaleproposisjonen som er behandlet av Stortinget. LMD påpeker at behovet og arbeidet med en bedre sikring av reindrifftsarealer har blitt omtalt i samtlige av de siste reindrifftsavtaleproposisjonene, samt i de årlige budsjettproposisjonene. På den bakgrunn anmodes det om at syvende avsnitt endres til: *"I forbindelse med planprosesser er det viktig å være inneforstått med det at det senest i St prp nr 74 (2006-2007) Om reindrifftsavtalen 2007/2008 om dekning av kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt, og om endringer i statsbudsjettet for 2007 med mer, blant annet blir påpekt behovet for en bedre sikring av reindrifftsarealer, samt behov for en mer helhetstenkning i forhold til arealforvaltning i reinbeiteland. Videre blir det påpekt behov for økt forståelse for reindrifftsarealbehov og de konsekvenser ulike tiltak kan få i forhold til reindrifften. Dette tilsier at reindrifftsinteresser vil måtte tillegges betydelig vekt ved planlegging og etablering av vindkraftanlegg innenfor reindrifftsområdene."*

I forhold til opplistingen under tabell 7 vises det til det som allerede er nevnt vedrørende særverdiområder. I tillegg har luftingsområdene falt ut av opplistingen.

Under kapittel 3.9 Andre hensyn anmodes det om at landbruksbegrepet blir konkretisert, og det foreslås følgende endring av første avsnitt andre setning: *"Andre aktuelle tema kan være positiv og negativ påvirkning på lokalt næringsliv, landbruk, herunder jordbruksareal og kulturlandskap som er avgjørende for landbruksrelatert næringsutvikling, samt andre utmarksnæringer enn reindrifft og reiseliv."*

I opplistingen under kapittel 7 anmodes det om at hensvinsingen til St prp 64 (2005-2006) erstattes med *St prp nr 74 (2006-2007) Om reindrifftsavtalen 2007/2008 om dekning av kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt, og om endringer i statsbudsjettet for 2007 med mer.* I tillegg oppføres følgende publikasjon: *Reindrifftsforvaltningen (2007): Reindrifftsressursregnskap.* Reindrifftsressursregnskap er reindrifftsforvaltningens årlige rapport om ressurs situasjonen i næringen. Rapporten belyser forhold som har å gjøre med beitegrunnlag, reintall, flokkstruktur, produksjon, tap, virkemidler, organisering, ressursfordeling og anlegg. I tillegg inneholder vedleggsdelen til rapporten en næringsoversikt

både på område- og distriktsnivå, samt distriktskart og oversikt over gjeldene rammebetingelser for reindriften.

Med hilsen

Marit Myklevoid e.f.
avdelingsdirektør

Morten Floor
seniorrådgiver